

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Memo

Opdrachtgever: Gemeente Waterland

projectnummer: 260.00.03.02.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Wagenweg 1 te Katwoude

Datum: 28-09-2017

KADER

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig project te toetsen, is een ecologische inventarisatie van de natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 26 september 2017 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: zonnig, circa 17° C en een zwakke wind.

PROJECTGEBIED

Het projectgebied ligt ten zuidwesten van Volendam en wordt omsloten door de N247, de Zeddeweg (N517) en de Wagenweg. Binnen het projectgebied ligt het Van der Valkhotel Volendam. Aan het hotel zelf worden geen wijzigingen aangebracht bij uitvoering van het project.

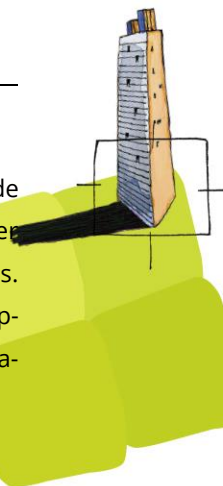
Ten oosten van het hotel ligt de verharde parkeerplaats van het hotel. Deze parkeerplaats wordt bij uitvoering van het project aan de noordrand uitgebreid met 11 parkeerplaatsen. Op de locatie van de nieuwe parkeerplaatsen is in de huidige situatie een gazon met verspreid enkele groepen struiken aanwezig.

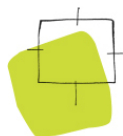
Ten westen van het hotel ligt een grote vijver die tevens als waterberging dient. Het project omvat de aanleg van een houten brug tussen de oostelijke en westelijke oever van de vijver, zodat het perceel ten westen van de vijver toegankelijk wordt voor hotelgasten. Op dit perceel is een terras uit houten planken aangelegd van circa 20 bij 20 meter. Tenslotte wordt de watergang aan de zuidrand van dit perceel verbreedt, zodat de waterbergingscapaciteit van de vijver vergroot wordt.

De brugverbinding over de vijver en het terras zijn al aangelegd. Het project beoogt op dit punt legalisatie van de bestaande situatie. Mogelijke effecten tijdens de aanlegfase zijn niet meer vast te stellen, zodat hier in dit rapport achteraf geen uitspraken over kunnen worden gedaan. De aanleg van de parkeerplaats en de verbreding van de watergang was nog niet uitgevoerd. Bij aanleg van de par-

---

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

keerplaats wordt de vegetatie verwijderd. Ten behoeve van de verbreding van de watergang wordt de vegetatie verwijderd en de grond vergraven.

IMPRESSIE VAN DE HOUTEN BRUG (LINKS, BEZIEN RICHTING HET HOTEL) EN HET TERRAS (RECHTS) (26 SEPTEMBER 2017)

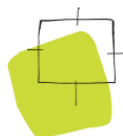
LOCATIES WAAR NIEUWE PARKEERPLAATSEN (LINKS) EN VERBREDING WATERGANG ZIJN VOORZIEN (RECHTS) (26 SEPTEMBER 2017)

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 26-09-2017 12:23:01) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Indien van toepassing worden relevante soorten in onderstaande tekst behandeld.

Uit de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (Quickscanhulp.nl). In het kortgemaaid gazon waar parkeerplaatsen zijn voorzien groeien onder meer Engels raaigras, paardenbloem, smalle weegbree, hondsdrif en kruipende boterbloem. In het gazon zijn groepjes struiken aanwezig met onder andere Spaanse aak, sneeuwbalstruiken en een lage den.

Om de vijver en op het perceel ten westen van de vijver is rietruigte aanwezig met riet, kleine lisdode, zwanenbloem, harig wilgenroosje en haagwinde. Aan weerszijde van de brug en om het terras is de grond verstoord. Hier groeit behalve rietruigte ook veel beklierde duizendknoop. Op het perceel ten westen van de vijver is ook opgaande beplanting aanwezig in de vorm van vrij jonge zwarte elzen en wilgenstruiken. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Beschermde soorten zijn niet waargenomen in het projectgebied. Deze zijn gezien de aanwezige vegetatie en voedselrijkdom ook niet binnen het projectgebied te verwachten.

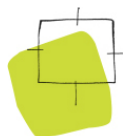
Nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aangetroffen in de bomen in het projectgebied. Het hotelgebouw, waaraan in het kader van het project geen werkzaamheden zijn of worden uitgevoerd, heeft een pannendak dat geschikt is voor huismus. Foeragerende huismussen waren tijdens het veldbezoek aanwezig in de opgaande beplanting direct ten oosten van het hotel. Voor andere vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd, kerkuil en ransuil vormt het projectgebied hooguit een klein onderdeel van het foeragegebied. Zo was een buizerd aanwezig in de berm van de N247 ter hoogte van het projectgebied.

Op de plaatsen waar werkzaamheden zijn uitgevoerd of zijn voorzien kunnen vogels van tuinen en parken, rietland en water tot broeden komen. Te verwachten zijn soorten als merel, heggenmus, winterkoning, kleine karekiet, rietgors, wilde eend en meerkoet.

---

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

In de bomen in de omgeving van de locaties waar werkzaamheden zijn uitgevoerd of kunnen worden uitgevoerd zijn geen voor vleermuizen geschikte ruimtes aangetroffen, zoals holtes of loszittende schors. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen hier worden uitgesloten. Het projectgebied vormt wel geschikt foerageergebied voor vleermuizen, zoals de uit de omgeving bekende soorten gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (Quickscanhulp.nl). In het projectgebied zijn geen doorlopende lineaire structuren aanwezig die onderdeel kunnen vormen van een essentiële vliegroute van vleermuizen.

Binnen het projectgebied zijn een aantal algemene grondgebonden zoogdieren te verwachten waarvoor in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Op basis van de terreinomstandigheden en het voorkomen in de omgeving zijn soorten als bosmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, veldmuis en egel te verwachten.

Uit de omgeving van het projectgebied zijn ook een aantal niet-vrijgestelde zoogdieren bekend, te weten bunzing, hermelijn, noordse woelmuis en waterspitsmuis (Quickscanhulp.nl).

Potentieel geschikte verblijfplaatsen voor bunzing, die leeft in holen, holle bomen, onder boomwortels, etc. ontbreken op de locaties waar ontwikkelingen zijn voorzien. Hooguit vormt het projectgebied een zeer klein onderdeel van het foerageergebied van bunzing wat afhankelijk van het voedselaanbod 8 tot 1000 hectare groot is (www.zoogdiervereniging.nl⁴).

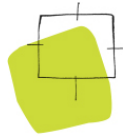
De plekken waar de aanleg van enkele parkeerplaatsen en het vergraven van een watergang zijn voorzien zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen van hermelijn. Het natte rietland en in mindere mate het gazon met groepjes struiken vormen hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied deze soort.

Vochtig tot nat rietland vormen geschikt leefgebied voor waterspitsmuis en noordse woelmuis. Noordse woelmuis komt daarbij met name voor op plaatsen waar weinig tot geen concurrentie is van andere woelmuissoorten. Het natte rietland langs de vijver is geschikt voor waterspitsmuis. Voor noordse woelmuis is het rietland minder geschikt, doordat in het aangrenzende grasland andere woelmuissoorten als veldmuis voor kunnen komen. Doordat het rietland vrij uitgestrekt is, is de aanwezigheid van noordse woelmuis echter niet volledig uit te sluiten, te meer omdat de soort uit de directe omgeving van het projectgebied bekend is. Voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren ontbreekt geschikt biotoop in het projectgebied.

In het projectgebied is geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig voor een aantal algemene amfibieensoorten als bastaardkikker, bruine kikker, meerkikker, gewone pad en kleine watersalamander, die alle uit de omgeving van het projectgebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in

---

⁴ Soortinformatie bunzing op www.zoogdiervereniging.nl; geraadpleegd op 27-09-2017

de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de meer kritische niet-vrijgestelde amfibieën ontbreekt geschikt voortplantingswater en bovendien zijn deze soorten niet bekend uit de directe omgeving van het projectgebied (Quickscanhulp.nl). Deze zijn niet binnen het projectgebied te verwachten.

Het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en ongewervelden is uitgesloten in het projectgebied het ontbreken van geschikt biotoop en waarnemingen in de omgeving van het projectgebied (Quickscanhulp.nl).

TOETSING

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van het plan gaat geen essentieel foerageergebied van huismus verloren. In het projectgebied zijn veel groenstroken aanwezig die behouden blijven als foerageergebied voor huismus. Het projectgebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van buizerd, kerkuil of ransuil. Het projectgebied blijft gedeeltelijk geschikt voor deze soorten en bovendien is in de omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten treden niet op.

Als gevolg van het project gaan geen vleermuisverblijfplaatsen verloren. Bij uitvoering van het project wordt geen nieuwe verlichting geplaatst en gaat geen essentieel foerageergebied van vleermuizen verloren. Het projectgebied is ook na uitvoering van het plan geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van de ontwikkelingen zijn niet aan de orde.

De aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) noordse woelmuis en waterspitsmuis in het projectgebied is niet uitgesloten. Daarom is nader onderzoek naar deze soorten nodig. Op basis daarvan kan bepaald worden of als gevolg van de werkzaamheden negatieve effecten op deze soorten mogelijk zijn en of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is.

Grote delen van het projectgebied blijven geschikt als foerageergebied voor bunzing en hermelijn. Bovendien is in de omgeving van het projectgebied in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op bunzing en hermelijn zullen niet optreden.

Als gevolg van het plan kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het NNN (voorheen ook wel Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDEVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt op meer dan 1,5 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, te weten Markermeer & IJmeer ten oosten van het projectgebied. Andere Natura 2000-gebieden, zoals Polder Zeevang ten noordoosten en IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske ten zuidwesten, liggen op meer dan 3 kilometer afstand van het projectgebied.

Op een afstand van circa 75 meter ten westen van het projectgebied ligt een gebied dat is aangewezen als NNN. Tussen het projectgebied en het NNN-gebied ligt de N247. Het projectgebied is met uitzondering van de bebouwing aangewezen als weidevogelleefgebied.

TOETSING

Gezien de tussenliggende afstand en de aard van de ontwikkelingen zijn met betrekking tot het voorgenomen project geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden aan de orde. Deze inventarisatie geeft daarom geen aanleiding voor een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb.

Het projectgebied betreft geen gronden die zijn aangewezen als NNN, zodat de omzetting van het NNN naar een natuurfunctie niet wordt belemmerd. Tussen het projectgebied en het NNN-gebied ligt de drukke N247. De effecten van de aanleg van 11 parkeerplaatsen en het vergraven van een watergang in het projectgebied reiken gezien de afstand en de tussenliggende drukke weg niet tot in het NNN-gebied, zodat geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden.

Het projectgebied is aangewezen als weidevogelleefgebied. In de provinciale omgevingsverordening in het eerste lid van artikel 25 aangegeven dat een ruimtelijk plan voor gronden die zijn aangewezen als weidevogelleefgebied niet voorziet in:

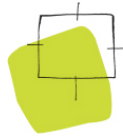
- de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;
- de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
- de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaarde;
- de mogelijkheid verstorende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
- de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.

Het project maakt geen aanleg van bos of boomgaard mogelijk en maakt geen activiteiten mogelijk die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.

Het projectgebied is volledig ongeschikt voor weidevogels door de aanwezige vegetatie (voornamelijk rietland) en door de verstorende werking die uitgaat van de aangrenzende wegen N247 en N517 en het hotel binnen het projectgebied. Hierdoor vinden de ontwikkelingen plaats ruim binnen de huidige verstoringszone om bestaande wegen en bebouwing. Het project zorgt daarom niet voor verstoring van weidevogels binnen het weidevogelleefgebied.

De aanleg van 11 parkeerplaatsen en het terras op korte afstand is op grond van artikel 25, lid 1 niet direct toegestaan. Op grond van lid 3 kan de ontwikkeling onder voorwaarde wel worden toegelaten, mits geen netto verstoring van het weidevogelleefgebied plaatsvindt.

Ecologisch gezien hebben deze ontwikkelingen geen negatief effect op weidevogelleefgebied en weidevogels in en om het projectgebied. De gronden waar deze ontwikkelingen plaatsvinden zijn door de ligging tussen de drukke wegen en bebouwing en door de aanwezige vegetatie namelijk ongeschikt voor weidevogels en kunnen ook niet op afzienbare termijn ontwikkeld worden tot geschikt weidevogelleefgebied. Negatieve effecten op het weidevogelleefgebied en weidevogels treden daarom niet op.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het project een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek naar waterspitsmuis en noordse woelmuis in het kader van de Wnb noodzakelijk is. Op basis van dat onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Het project leidt niet tot negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde gebieden. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig.

Het project leidt tenslotte niet tot negatieve effecten op het NNN en weidevogelleefgebied.